

Cep Telefonu Envanteri: Standardizasyonu ve Kişilik Özellikleri İlişkisinin İncelenmesi

Mobile Phone Survey: Standardization and Examination of Relation with Personality Characteristics

Oya Mortan Sevi¹, Gürkan Odabaşioğlu², Yasin Genç², İlkey Soykal³, Özgür Öztürk⁴

ÖZET

Amaç: Cep Telefonu Envanteri'nin (CTE) geçerlik ve güvenirliğini inceleyerek ölçeği Türk örnekleme kazandırmak ve cep telefonu kullanımının kişilik özellikleriyle ilişkisini araştırmaktır.

Yöntem: CTE sosyo-demografik bilgiler, katılımcıların cep telefonu kullanımı, katılımcıların cep telefonu ile ilişkisi, cep telefonu kullanım nedenleri, alışveriş ve satın alma, hayata dair genel yaklaşım ve kişisel tarz olmak üzere 7 bölüm, toplam 87 maddeden oluşmaktadır. Ölçek kartopu örnekleme yöntemiyle 115 kişiye uygulanmıştır. Ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliğini incelemek üzere katılımcılara psikoloji son sınıf öğrencileri eşliğinde MMPI doldurtulmuştur.

Bulgular: İç tutarlılık katsayısı Cronbach Alpha .76 ile oldukça yüksek bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının toplam puan ile ilişkisi .34 ile .78 arasında değişmektedir ($p < 0.01$). Cep telefonu kullanımının artması en çok pasif agresif, kendine güvensiz, sosyal açıdan uyumsuz olma, obsesif, bağımlı ya da antisosyal özellikler taşıma, sık moral bozukluğu, anksiyete yaşama ile ilişkili bulunmuştur.

Sonuç: CTE'nin Türk örnekleminde cep telefonu kullanımını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir. Ayrıca kişilik özellikleri ile kullanım örüntülerinin ilişkisini incelemeye başarılı bir araç olarak kabul edilebilir. Örneklemin genişletilmesinin daha genellenebilir sonuçlara ulaşmada yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: cep telefonu, bağımlılık, kişilik, geçerlik, güvenirlik

ABSTRACT

Objective: The aim of this study is to evaluate the reliability and validity of the Questionnaire for Mobile Phone Survey and to adapt the scale to Turkish sample and also to analyze the relationship between the problematic mobile phone usage and the personality characteristics. (1)

Method: CTE consists of 87 items and 7 dimensions, which are socio-demographic information, mobile phone usage of participants, relation of participants with mobile phone, reasons for usage of mobile phone, shopping and purchase, general approach regarding life and personal style. The survey has been applied to 115 persons by means of snowball sampling method. Each participant was made to fill out MMPI accompanied by psychology department senior students, in order to examine the criterion validity of the Survey.

Results: Internal consistency has been found quite excessive with Cronbach Alpha coefficient .76. The correlation of the Survey's dimensions with the total score is changing between .34 and .78 ($p < 0.01$). Increase in usage of mobile phone has been found mostly related to passive-aggressiveness, lack of self-confidence, social withdraw, obsessiveness, dependence or featuring anti-social characteristics, frequently demoralized, experiencing anxiety.

Conclusion: It can be stated that CTE is a valid and reliable instrument to evaluate mobile phone usage in the Turkish sample. Furthermore, it can be acknowledged as a successful instrument in researching relation of personality trait with the usage sample. It is considered that extending the samples would be helpful for reaching more generalizable conclusions.

Keywords: mobile phone, dependence, personality, validity, reliability

¹ Uzm. Psk., İstanbul Psikiyatri Enstitüsü & Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi

² Uzm. Dr., İstanbul Psikiyatri Enstitüsü & Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi

³ Psk., İstanbul Psikiyatri Enstitüsü & Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi

⁴ Doç. Dr., İstanbul Psikiyatri Enstitüsü & Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi

Not: Bu çalışma için Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi'nden Etik Kurul Onayı alınmış ve çalışmanın bir bölümü 8. Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongresi'nde poster bildirisi olarak sunulmuştur.

Address reprint requests to: Uzm. Psk. Oya Mortan Sevi, Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi, Psikiyatri Bölümü, Zeytinburnu-İstanbul - TURKEY

E-mail address: oyamortan@gmail.com

Phone: +90 (212) 582 50 50

Date of submission: January 17, 2014

Date of acceptance: February 15, 2014

GİRİŞ

Pek çok kalıtsal kişilik özelliğinin cep telefonu kullanımını belirgin şekilde etkilediği düşünülmektedir. Genlerin kişilik yapısı üzerindeki etkin rolü bilinmektedir. Bilişsel yetiler de cep telefonu kullanımını anlamlı şekilde etkilemektedir. Bu bulgulardan yola çıkılarak; kişilik yapısı, bilişsel özellikler ve cep telefonu kullanımı arasında pozitif yönde ilişkiler olduğundan söz edilebilir. (1)

Bireyi cep telefonu kullanmaya yönlendiren çeşitli motivasyonların olduğu bilinmektedir: Sosyal ilişki kurma bu listenin ilk sırasındadır. Cep telefonu, insan için aşk, arkadaş, hatta aile anlamına gelebilmektedir. (2) Telefonda yollanan iletiler “hediye” olarak algılanabilmektedir. (3) Konuşmanın değişik bir biçimi olan dedikodu da önemli bir rahatlama unsuru olarak araştırmalar ayansımlıdır. Dedikodunun sosyal, psikolojik ve fiziksel iyi oluşta yaşamsal bir yeri vardır. Aynı zamanda “sosyal bir yaşam çizgisidir”. (4) Cep telefonu kullanımının işle bağlantısına baktığımızda, tekrarlayıcı bir tabloyla karşılaşılır. Çünkü cep telefonu, iş ortamında iş arkadaşlarıyla sürekli olarak iletişime geçmekte bir gereksinim aracıdır. (5) İmge ve kimlik açısından ise, cep telefonu özel bir topluluğa ait olmanın yeniden doğrulanması ve kimlik ifadesinin dışa vurumdur. Kimi zaman da, birey özgür olduğunu hissetmek için bir “kurtuluş” yolu olarak gördüğü cep telefonunu kullanır (6) Bağımlılık aşamasındaysa, kişi için telefonu yaşamın vazgeçilmez bir parçasıdır. O olmadığında yaşamında boşluk duygusu yaşar. Gerek gördüğü her yere telefonuyla gidebilir. (2) Bu durumda olan birey için diğer insanlarla iletişime geçmenin asıl anlamı cep telefonudur. (7)

Başka bir önemli motivasyon olan güvenlik açısından; cep telefonu kullanımı kişinin zihninde adeta “emniyet bilinci” olarak kodlanır ve kişiyi güvenli kılar. (8) Bu motivasyonun patolojik bir sonucu olarak panik bozukluk tablosunun altında “nomofobi” (telefon bağlantısını kaybetme korkusu) karşımıza çıkmaktadır. Panik atağın ortaya çıkma olasılığı ve o durumdayardımlanamamak korkusu ile birlikte güvende hissetmek için birey acil servisi her an arama isteği duymaktadır. Bu durumda hastaya bilişsel davranışçı terapi ve ilaç desteğiyle yardım edilmektedir. (9)

Yabancı literatürde cep telefonu kullanımı ve bağımlılığını ölçen birkaç ölçek bulunmasına karşın, ülkemizde bu alanda geliştirilmiş ya da Türk örnekleme uyarlanmış olan ölçeklerin sayısı oldukça azdır. Örneğin Türkiye’de 2011-2012 öğretim yılı bahar yarıyılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nin değişik bölümlerinde 2, 3 ve

4. sınıflarında öğrenim görmekte olan toplam 300 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmada Bianchi ve Phillips (2005) tarafından geliştirilen “Problemlili Mobil Telefon Kullanım Ölçeği” kullanılmıştır. (10) Buradaki amaç ölçeği Türkçe’ye uyarlamak ve Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliğini incelemektir. Sonuçlar ölçeğin Türk toplumunda problemlili cep telefonu kullanımını ayırt etmede geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir. (11)

Bir diğer çalışma ise, Cep Telefonu Problemlili Kullanım (Pu) Ölçeğinin Türk örnekleme uyarlanması için İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde öğrenim gören 787 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Sonuçta, Cep Telefonu Problemlili Kullanım Ölçeği’nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir olduğu bulunmuştur ve ölçeğin bundan sonra yapılacak olan araştırmalarda, daha geniş ve farklı örneklemelerde de kullanılması önerilmektedir. (12)

Literatürdeki bu eksiklikten yola çıkan bu çalışmanın amacı, Cep Telefonu Envanteri’nin (CTE, Questionnaire for Mobile Phone Survey) geçerlik ve güvenilirliğini inceleyerek ölçeği Türk örnekleme kazandırmak ve cep telefonu kullanımının kişilik özellikleriyle ilişkisini araştırmaktır. (13)

YÖNTEM

Örneklem

Araştırmaya alınma kriterleri en az ilkokul mezunu olmak, organik, mental ya da fiziksel herhangi bir kusurun olmaması ve herhangi bir psikiyatrik tanı almış olmamak olarak belirlenmiştir. Araştırmada kartopu örnekleme yöntemi kullanılmış, örneklem 18-55 yaş arasında yer alan 70 kadın, 45 erkek olmak üzere 115 sağlıklı bireyden oluşmuştur. Örneklem ait sosyo-demografik bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Cep Telefonu Envanteri, James (2012) tarafından Avustralyalıların cep telefonu kullanım tutum ve davranışlarını ölçmek üzere yapılan bir çalışma için ilk olarak 2006 yılında geliştirilmiş ve 2012 yılında son haline getirilmiştir. James, PUMP ölçeği’nin temelini oluşturan öğelerin aracı olduğunu savunduğu ve motivasyonlar, davranışlar ve sonuçlarını içeren bir yapısal model geliştirmiştir. Ölçek bu geniş araştırmada cep telefonu kullanımının altında yatan motivasyonları değerlendirmek üzere kullanılmıştır. 87 maddeden ve 7 bölümden oluşan bir ölçektir. A bölümü sosyo-demografik bilgiler (9 madde), B bölümü cep telefonu kullanım özellikleri (5 madde),

C bölümü cep telefonu ile ilişki (20 madde), D bölümü cep telefonu kullanım nedenleri (17 madde), E1 bölümü alışveriş ve satın alma (9 madde), E2 bölümü hayata dair genel yaklaşım (12 madde) ve E3 bölümü kişisel tarz (15 madde) olarak adlandırılmaktadır. Ölçekten alınan toplam puanın artması cep telefonu kullanımının arttığı anlamına gelmektedir. A ve B bölümleri bilgi almak amacıyla kullanılmaktadır. Alınan puanların artması C bölümü için cep telefonu ile kurulan ilişkinin yoğunlaştığını, D bölümü için cep telefonuna gereksinim duyulan alanların arttığını, E1 bölümü için alışveriş ve tüketim miktarının arttığını, E2 bölümü için anlık gereksinimlere daha fazla odaklanıldığını, E3 bölümü için ise kişinin farkındalığının azaldığını işaret etmektedir. (13)

Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri (MMPI) 566 sorudan oluşmakta, 3 geçerlik ve 10 klinik alt testi bulunmaktadır. Uygulamanın hemen öncesinde anlatılan yönergeye göre bireyin "evet ya da hayır" şeklinde yanıtladığı bir öz bildirim ölçeğidir. Değerlendirme testin eğitimi almış deneyimli klinisyenler tarafından yapılır. Bireyin verdiği yanıtlardan elde edilen ham puanlar standart puanlara dönüştürülerek elde edilen profil yorumlanır ve raporlanır. Kullanılan ölçeklerin tümünün Türkçe'ye uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmada istatistiksel analizlerin yapılabilmesi için katılımcıların verdiği yanıtlara içerik analizi yapılmış ve bu analizde Kişilik bozuklukları ölçeği, MAC alkoholizm ölçeği, Wiggins İçerik Skalaları ve Bağımlılık ölçeği kullanılmıştır. (14)

İşlem

İlk olarak ölçeğin geliştiricilerinden izin alınmıştır. Sonrasında İngilizce'ye hakim doktora düzeyinde bir klinik psikolog ve bir psikiyatri doçenti tarafından çeviri, geri çeviri ve dil düzeltmeleri yapılmıştır. Katılımcıların CTE ve MMPI ölçeklerini kurumumuzda staj yapmakta olan ve ölçekler konusunda eğitilmiş psikoloji 4. sınıf, lisans mezunu ve klinik psikoloji yüksek lisans öğrencileri eşliğinde doldurması sağlanmıştır.

İstatistiksel Analiz

A ve B bölümleri için frekans analizi yapılmış, n, yüzde, ortalama ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış, alt boyutların birbiriyle ve toplam puan ile ilişkisi incelenmiştir. Ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliği için MMPI alt ölçekleriyle ilişkisi Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Tablo 1: Örneklemenin Sosyodemografik Özellikleri

N= 115	N (%)
Cinsiyet	
Kadın	70 (60.9)
Erkek	45 (39.1)
Yaş (X ± s.s.)	31.06 ± 10.63
Medeni Durum	
Bekar	65 (56.5)
Evli	45 (39.1)
Boşanmış	2 (1.7)
Dul	1 (0.9)
Ayrı yaşıyor	2 (1.7)
Eğitim	
İlkokul	1 (0.9)
Ortaokul	9 (7.8)
Lise	37 (32.2)
Lisans	55 (47.8)
Lisans üstü	13 (11.3)
İş	
Tam zamanlı	55 (47.8)
Yarı zamanlı	4 (3.5)
Öğrenci	30 (26.1)
Emekli	5 (4.4)
Çalışmıyor	21 (18.2)
Ev telefonu	
Var	62 (53.9)
Yok	53 (46.1)
Cep telefonu kullanım süresi	
Yıl (X ± s.s.)	11.85 ± 3.75
Ortalama aylık fatura	
TL (X ± s.s.)	69.45 ± 59.46

BULGULAR

Ölçeğin Güvenirliği

Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) .76 ile oldukça yüksek bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının birbiriyle ve toplam puan ile ilişkisi Tablo 2'de sunulmuştur. Buna göre alt boyutların birbiriyle ve toplam puan ile korelasyonları .274 ile .778 arasında değişmektedir ($p < 0.01$). E2 dışındaki diğer tüm alt boyutların birbiriyle ve toplam puan ile pozitif yönde ilişkili olduğu görülmektedir.

Ölçeğin Geçerliği

Ölçüt bağıntılı geçerliğin değerlendirilmesi için Cep Telefonu Envanteri'nin MMPI alt ölçekleriyle ilişkisi incelenmiştir. Korelasyon katsayıları Tablo 3'te sunulmuştur. Toplam puan en çok

Moral Bozukluğu, Pasif-Agresif Kişilik, Anksiyete, Kendine Güvensizlik, Antisosyal Kişilik ve Sosyal Uyumsuzluk alt ölçekleri ile pozitif yönde ilişkili bulunmuştur ($p<0.01$). Alt boyutlar açısından bakıldığında C ile Pasif-Agresif Kişilik; D ile Kendine Güvensizlik ve Antisosyal Kişilik; E1 ile Kendine Güvensizlik, Borderline ve Antisosyal Kişilik; E2 ile Bağımlı ve Şizotipal Kişilik; E3 ile Pasif-Agresif Kişilik, Moral Bozukluğu, Kendine Güvensizlik alt ölçekleri pozitif yönde ilişkilidir ($p<0.01$).

Tablo 2: Ölçeğin Alt Boyutlarının Birbiriyle ve Toplam Puan ile İlişkisi

	C	D	E1	E2	E3
C					
D	.448**				
E1	.518**	.274**			
E2	.089	.013	.107		
E3	.301**	.352**	.419**	.227*	
Toplam Puan	.778**	.706**	.699**	.341**	.687**

$p<.05$, ** $p<.01$

Tablo 3: Ölçeğin MMPI alt ölçekleriyle ilişkisi

	C	D	E1	E2	E3	Toplam Puan
Bağımlı K.	.236*	.118	.285**	.286**	.171	.303**
Pasif-Agresif K.	.393**	.213*	.380**	.105	.582**	.588**
Obsesif K.	.264**	.291**	.355**	-.082	.267**	.358**
Histriyonik K.	.165	.125	.194	-.038	.142	-.199*
Antisosyal K.	.243*	.301**	.428**	.152	.389**	.467**
Borderline K.	.259**	-.094	.442**	.362**	.398**	.249*
Şizoid K.	-.260**	-.181	-.236*	.204*	-.021	-.178
Şizotipal K.	.005	.198*	.203*	.268**	.238*	.245*
Paranoid K.	.098	.259*	.216*	.241*	.199	.292*
Hipomanik K.	.266**	.211*	.306**	.006	.370**	.163
Moral Bozukluğu	.174	.179	.356**	.155	.529**	.618**
Anksiyete	.149	.223*	.367**	.132	.529**	.414**
Kendine güvensizlik	.220*	.322**	.445**	.211*	.403**	.580**
Sosyal uyumsuzluk	-.091	-.073	-.090	.127	-.006	.484**
Alkol kullanımı	.176	.167	.242*	.099	.249*	.230*
Sorun çözme/Ego gücü	.132	.182	.323**	.058	.273**	.282**

* $p<.05$, ** $p<.01$

TARTIŞMA

Cep telefonu kullanımı kişiler arası iletişimin olduğu kadar kişiliğin bir parçası olarak da görülebilir. Kişilik özelliklerinin cep telefonu kullanımını nasıl etkilediği birkaç araştırmacı tarafından ele alınmıştır. (15-16) Bu araştırmalar incelendiğinde cep telefonu kullanımında dışa dönüklük ve nevrozizm en önemli kişilik özellikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. (16)

Bizim çalışmamızda da cep telefonu kullanımının artması en çok pasif agresif, kendine güvensiz, sosyal açıdan uyumsuz olma, obsesif, bağımlı ya da antisosyal özellikler taşıma, sık moral bozukluğu, anksiyete yaşama ile ilişkili bulunmuştur. Alt boyutlar açısından incelendiğinde, cep telefonu ile yoğun ilişki kurma en çok pasif-agresif, obsesif, şizoid, borderline özellikler ve hipomani ile ilişkili bulunmuştur. Ayrıca

kendine güvensizlik, bağımlı özellikler ve antisosyal eğilimler de bu tutum ile ilintilidir. Cep telefonuna gereksinim duyulan alanların artması özellikle kendine güvensizlik, obsesif özellikler ve antisosyal eğilimler ile ilintilidir. Yüksek alışveriş ve tüketim miktarı en çok antisosyal, borderline özellikler ve kendine güvensizlik ile; anlık gereksinimlere odaklı olma en çok bağımlı, şizotipal, şizoid, kendine güvensiz yapı ve paranoid özellikler ile; düşük farkındalık ise moral bozukluğu, kendine güvensizlik ve pasif agresif özellikler ile ilişkili bulunmuştur.

Bu çalışmada öncelikle CTE'nin Türk örnekleminde geçerliği ve güvenilirliğini incelemek hedeflenmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin iç tutarlılığı ve alt boyutların toplam puan ile korelasyonları yüksek olarak saptanmıştır. Hayata dair genel yaklaşım boyutu diğer alt

boyutlar ile ilişkili bulunmamıştır. Bu bölümün envanterden çıkarılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca Pearson korelasyon analizi sonuçları ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliğini desteklemektedir. Bu bulgular ölçeğin Türk örnekleminde problemli cep telefonu kullanımını değerlendirmek üzere kullanılabileceğini göstermektedir.

Buna karşın çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle ölçeğin dikotomik tarzda yanıtlanması nedeniyle yapı geçerliği incelenememiştir. Ölçeğin likert tipinde yanıtlanacak şekilde düzenlenmesi yararlı olacaktır. Ayrıca örneklem sayısının artırılması da ölçeğin geçerliğini arttıracaktır. Mevcut araştırmanın bir ön çalışma kabul edilip örneklem sayısının da artırıldığı yeni bir çalışmanın yapılması sonucu bu sınırlılıklar önemli ölçüde giderilecektir.

SONUÇ

CTE'nin Türk örnekleminde cep telefonu kullanımını değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir. Ayrıca kişilik özellikleri ile cep telefonu kullanımının ilişkisini incelemeye başarılı bir araç olarak kabul edilebilir. Örneklemin genişletilmesinin daha genellenebilir sonuçlara ulaşmada yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- 1- Arns M, Van Luijtelaa G, Sumich A, et al. Electroencephalographic, personality, and executive function measures associated with frequent mobile phone use. *Int J Neurosci* 2007; 117 (9): 1341-1360.
- 2- Aoki K, Downes EJ. An analysis of young people's use of and attitudes toward cell phones. *Telematics and Informatics* 2003; 20(4): 349-364.
- 3- Taylor A, Harper R. The gift of the gab? A design orientated sociology of young people's use of mobiles. *Computer Supported Cooperative Work* 2003; 12: 267-296.
- 4- Peters O, Allouch SB. Always connected: a longitudinal field study of mobile communication. *Telecommunications Policy* 2005; 22: 239 - 256.
- 5- Ling R. "We will be reached": the use of mobile telephony among Norwegian youth. *Information Technology & People* 2000; 13 (2): 102-120.
- 6- Leung L, Wei R. More than just talk on the move: uses and gratifications of the cellular phone. *Journalism and Mass Communication Quarterly* 2000; 77 (2): 308.
- 7- Davie R, Panting C, Charlton T. Mobile phone ownership and usage among pre-adolescents. *Telematics and Informatics* 2004; 21 (4): 359-373.
- 8- Wilska TA. Mobile phone use as part of young people's consumption styles. *Journal of Consumer Policy* 2003; 26 (4): 441.
- 9- Krajewska-Kulak E, Kulak W, Stryzhak A, et al. Problematic mobile phone using among the Polish and Belarusian University students, a comparative study. *Prog Health Sci* 2012; 2 (1): 45-50.
- 10- Bianchi A, Phillips JG. Psychological predictors of problem mobile phone use. *Journal of Cyberpsychology & Behavior* 2005; 8 (1): 39-51.
- 11- Şar AH, Işıklar A. Problemli mobil telefon kullanım ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Internal Journal of Human Sciences* 2012; 9 (2): 264-275.
- 12- Tekin Ç, Güneş G, Çolak C. Cep Telefonu Problemli Kullanım (Pu) Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. 16. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi, 2013: 174.
- 13- James, D. Problematic Use of Mobile Phones: Measuring the Behavior, Its Motivational Mechanism, and Negative Consequences. Unpublished doctoral thesis, Australia: Queensland University of Technology, 2012.
- 14- Ceyhan B, Oral N. MMPI Değerlendirme Kitabı. Ankara: Bilimsel Tıp Yayınevi, 1998.
- 15- Merlo LJ, Stone AM, Bibbey A. Measuring problematic mobile phone use: development and preliminary psychometric properties of the PUMP scale. *Journal of Addiction* 2013; 1-7.
- 16- Satoko E, Masahiro T, Kimio Y, et al. Relationships of personality and lifestyle with mobile phone dependence among female nursing students. *Social Behavior and Personality: An International Journal* 2009; 37 (2): 231-238.

EK 1. Cep Telefonu Envanteri - Türkçe Formu

CEP TELEFONU ENVANTERİ																					
Bölüm A: Özgeçmiş																					
1. Cinsiyetiniz:	2. Doğum Yeriniz:																				
3. Medeni Durumunuz	4. Çocuğunuz var mı?																				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Evli</td><td></td></tr> <tr><td>Bekar</td><td></td></tr> <tr><td>Boşanmış</td><td></td></tr> <tr><td>Dul</td><td></td></tr> </table>	Evli		Bekar		Boşanmış		Dul		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Evet</td> <td style="width: 50%;">Hayır</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">Kaç çocuğunuz var?</td> </tr> </table>	Evet	Hayır			Kaç çocuğunuz var?							
Evli																					
Bekar																					
Boşanmış																					
Dul																					
Evet	Hayır																				
Kaç çocuğunuz var?																					
5. Eğitim durumunuz?	6. Çalışma durumunuz?																				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>İlkokul</td><td></td></tr> <tr><td>Ortaokul</td><td></td></tr> <tr><td>Lise</td><td></td></tr> <tr><td>Üniversite</td><td></td></tr> <tr><td>Yüksek Lisans</td><td></td></tr> </table>	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Yüksek Lisans		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Tam zamanlı</td><td></td></tr> <tr><td>Yarı zamanlı</td><td></td></tr> <tr><td>Çalışmıyorum</td><td></td></tr> <tr><td>Öğrenci</td><td></td></tr> <tr><td>Emekli</td><td></td></tr> </table>	Tam zamanlı		Yarı zamanlı		Çalışmıyorum		Öğrenci		Emekli	
İlkokul																					
Ortaokul																					
Lise																					
Üniversite																					
Yüksek Lisans																					
Tam zamanlı																					
Yarı zamanlı																					
Çalışmıyorum																					
Öğrenci																					
Emekli																					
7. Mesleğiniz?																					
8. Ortalama aylık geliriniz?																					
9. Ev telefonunuz var mı? (Sabit hat)																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td>Evet</td><td></td></tr> <tr><td>Hayır</td><td></td></tr> </table>		Evet		Hayır																	
Evet																					
Hayır																					
Bölüm B: Cep Telefonu Kullanımı																					
10. Kaç yıldır cep telefonunuz var?																					
11. Son 6 ayda kaç defa cep telefonunuzu bir üst modeliyle değiştirdiniz?																					
12. Ortalama aylık faturanız nedir?																					
13. Yaklaşık olarak günde cep telefonunuzla ne kadar süre (dakika/ saat) meşgul oluyorsunuz?																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">a. Konuşma</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td>b. Mesajlaşma</td> <td></td> </tr> </table>		a. Konuşma		b. Mesajlaşma																	
a. Konuşma																					
b. Mesajlaşma																					
14. Ev telefonunuz var mı?																					

Bölüm C: Cep Telefonunuzla İlişkiniz

Günlük hayatta cep telefonunuzla olan ilişkinizle ilgili aşağıdaki sorulara cep telefonunuzu düşünerek katıldığınız ve katılmadığınız durumları belirtiniz.

	Katılıyorum	Katılmıyorum
15. Sıklıkla telefonumu kullanırım.		
16. Telefonumun nerede olduğunu bile bilmem.		
17. Mesaj alma ve arama sürem uzadıkça gerginliğim artar.		
18. Birden fazla kez, cep telefonumu kullanmayı azaltmaya çalıştım.		
19. Sıklıkla cep telefonumu düşünmeden kullanırım.		
20. Cep telefonuma özel bir bağlılığım yok.		
21. Cep telefonumu kullanmak günlük sıkıntılarımdan kaçmama yardımcı olur.		
22. Cep telefonu faturam çok yüksek geldiğinde, cep telefonu kullanmayı gözden geçiriyorum.		
23. Cep telefonumu anlık hislerime göre kullanırım.		
24. Cep telefonum olmadan yaşayamam.		
25. Cep telefonuma arama ya da mesaj gelmediğinde kendimi mutsuz hissediyorum.		
26. Cep telefonu kullanımı azaltmak için kendime verdiğim sözü tutamadım.		
27. Cep telefonu aramalarımı özenle planlarım.		
28. Cep telefonumu toplantıda, yemekte veya sinemada kapatmak zorunda olursam sinirlenirim.		
29. Cep telefonu kullanma istediğimi gerçekleştirdiğimde rahatlarım.		
30. Cep telefonumla az zaman harcamaya özen gösteririm ama başaramam.		
31. Cep telefonumun her zaman ulaşabileceğim uzaklıkta olmasına ihtiyaç duyarım.		
32. Çoğu zaman cep telefonu kullanmak için güçlü bir istek duyarım.		
33. Cep telefonumu kullanmayı kontrol etmeye ihtiyacım yok.		
34. Cep telefonum çekmediğinde bir aramayı kaçırırım düşüncesiyle endişeleniyorum.		

Bölüm D: Cep Telefonu Kullanmanızın Nedenleri

Cep telefonunun bana yardımcı olduğu alanlar: (sizin için uygun olanların yanına X işareti koyunuz.)

35. Kontrolümün dışında görünen şeyleri kontrol etmek	
36. Güvende olma hissi oluşturmak	
37. Görevlerle veya ürünlerle ilgili bilgi almak	
38. Yalnızlıktan kaçmak	
39. Olmak istediğim kişi gibi hissetmek	
40. Benim için kullandığım GSM operatörünün pahalı olması önemlidir.	
41. Güvende hissetmek	
42. Randevuları planlamak	
43. Boşluk hissimi azaltmak	
44. Diğer insanları etkilemek	
45. Cep telefonu kullanmadan önce operatör tarifelerini karşılaştırmak	
46. Başkalarına rahatlık sağlamak	
47. Bir şeyler sipariş etmek	
48. Stres oluşturan çevreden uzaklaşmayı sağlamak	
49. Prestij sağlamak	
50. Operatörler kullanışlı ve pratik olmak zorundadır	
51. Canımı sıkan şeylerden uzaklaşmamı sağlamak	

Bölüm E1: Alışveriş ve Satın Alma

*Cep telefonunuz dahil olmak üzere genel alışveriş ve tüketim deneyimleriniz:
(Evet ya da hayır seçeneklerinden hangisi size uygunsa o kutucuğa X işareti koyunuz).*

	Evet	Hayır
52. Pahalı eve, arabaya ve kıyafetlere sahip olan insanlara özenirim.		
53. Sahip olduğum şeyler yaptığım işi ne kadar iyi yaptığım hakkında çok şey söyler.		
54. İnsanları etkileyen şeylere sahip olmak isterim.		
55. Sahip olduklarım dikkate alındığı sürece hayatımı basit tutmaya çalışırım.		
56. Bir şeyler satın almak bana keyif verir.		
57. Hayatımda lüksün olmasını severim.		
58. Eğer sahip olamadığım bazı şeyleri alabilseydim hayatım daha iyi olurdu.		
59. Daha fazla şeyi satın alacak maddi gücüm olsaydı daha mutlu olurdum.		
60. Bazen her istediğim şeyi alamamak canımı sıkır.		

Bölüm E2: Hayata Dair Genel Yaklaşım

(Evet ya da hayır seçeneklerinden hangisi size uygunsa o kutucuğa X işareti koyunuz).

	Evet	Hayır
61. Günü gününe çalışmamdan belli sonuçlar elde edebileceğim sürece bu, benim için uzun süreli sonuçlar getirecek davranışlardan daha önemlidir.		
62. Sadece anlık ihtiyaçların tatminini düşünür, kalanının gelecekte hallolacağını düşünürüm.		
63. Olayların gelecekte nasıl olacağını kestirmeye çalışıp, günlük davranışlarımla bunu etkilemeye çalışırım.		
64. Davranışlarım yalnızca eylemlerimin anlık sonuçlarından etkilenir.		
65. Gelecekteki sonuçları başarmak için anlık mutluluk ve iyiliklerimi feda edebilirim.		
66. Verdiğim kararlarda ya da harekete geçtiğimde benim için en büyük faktör, bana uygunluğudur.		
67. Yıllar içinde olumsuz sonuçlar oluşmasa bile, olumsuz sonuçlar hakkındaki uyarıları ciddiye almanın önemli olduğunu düşünürüm.		
68. Olası gelecek sorunlar hakkındaki uyarıları genellikle yok sayarım çünkü, sorunların kriz seviyesine ulaşmadan önce çözülmüş olduğunu düşünürüm.		
69. Çabuk geribildirim verecek davranışların, uzun vadeli geri bildirim verecek davranışlardan daha önemli olduğunu düşünürüm.		
70. Gelecekteki sonuçlar, ilerideki bir zamanda baş edilebilir olduğundan, şu an onları feda etmenin genellikle gereksiz olduğunu düşünürüm.		
71. Birçok yıldır sonuçlanamamış neticeleri başarmak için çoğu kez belirli davranışlarla meşgul olurum.		
72. Gelecekte gerçekleştirecek sorunları halledebilecek olduğumu düşünerek, sadece acil ihtiyaçlarıma odaklanırım.		

Bölüm E3: Kişisel Tarz

Eğer yanıtlarınızdan emin değilseniz, sizin için en uygun olanı seçiniz. Genelde bu sizin ilk yanıtınızdır. (sizin için uygun olanların yanına X işareti koyunuz.)

73. İleriki bir zamanda şu ana kadar farkında olmadığım bazı duyguları deneyimleyebilirim.	
74. Dikkatsizlik, dikkatini verememe, ya da başka şeyler düşünmekten dolayı, bir şeyleri bozup dağıtabilirim.	
75. Şu an ne olup bittiğine odaklanıp kalmayı zor bulurum.	
76. Deneyimleyeceğim yola, hızlı yürümek için dikkatimi vermeden yürümeye eğimliyim.	
77. Dikkatimi toparlayana kadar, fiziksel gerginlik hissi ve rahatsızlığımı fark etme eğiliminde değilim.	
78. Bir kişinin ismini söyler söylemez unuturum.	
79. Yaptığım şeyin farkında olmamam otomatığe bağlamak olarak görülür.	
80. Aktivitelere gerçek bir özen göstermeden yönelirim.	
81. Amacıma odaklanmaktan, şu anda ne yaptığımı farkında olamam.	
82. İşimi ve görevlerimi ne yaptığımı farkında olmadan otomatik olarak yaparım.	
83. Kendimi bir kulağımla birini dinlerken aynı anda başka bir şey yaparken bulurum.	
84. Otomatik pilot gibi biryerlere sürüklenirim ve sonra neden oraya gittiğimi merak ederim.	
85. Kendimi gelecek ve geçmişle meşgul bulurum.	
86. Kendimi dikkatimi vermeden bir şeyler yaparken bulurum.	
87. Ne yediğimin farkında olmadan atıştırırım.	

Teşekkürler,
Anketi tamamladınız. Yardıminız için teşekkür ederiz.